

TER BESLISSING

Aan

de minister

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota Kamerbrief akkoord Europese jaarbegroting 2025 en informatie over de aanstaande nacalculatie

Datum

29 november 2024

Notanummer

2024-0000559672

Bijlagen

geen

Aanleiding

- Op 16 november jl. is een akkoord bereikt tussen de Raad en het Europees Parlement over de Europese jaarbegroting 2025. Nederland heeft onthouden van stemming. Met bijgevoegde Kamerbrief informeert u beide Kamers over de inhoud van het bereikte akkoord en de Nederlandse appreciatie daarop.
- Daarnaast informeert u de Kamers over het proces van de aanstaande nacalculatie van de bni-, btw- en plastic-afdrachten. Naast de jaarlijkse nacalculatie, eindigt in 2024 ook de vijfjaarlijkse verificatiecyclus van de bni-cijfers voor alle lidstaten (bronnenrevisie) over de jaren 2018-2022 en de eerste realisaties voor 2023. U ontvangt binnenkort een aparte nota met de inschatting van de omvang van de nacalculatie.

Beslispunten

- Bent u akkoord met verzending van bijgevoegde Kamerbrieven? Zo ja, wilt u de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer ondertekenen?
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Toelichting

Akkoord Europese jaarbegroting 2025

- Nederland heeft zich samen met Denemarken, Finland en Oostenrijk onthouden van stemming. Zweden stemde tegen. Nederland heeft samen met deze lidstaten een stemverklaring opgesteld. Deze lidstaten zijn van mening dat de jaarbegroting 2025 niet voldoet aan het beginsel van prudent begroten. De overschrijding van de rentekosten van het coronaherstelfonds *NextGenerationEU* (NGEU) had door een groter bedrag aan herprioriteringen gedekt moeten worden.
- Nederland heeft besloten te onthouden van stemming vanwege het ontbreken van substantiële herprioriteringen ter dekking van de overschrijding van de rentekosten. Dit is namelijk niet volledig in de geest van de conclusies van de Europese Raad van 1 februari jl. over de herziening van het MFK.
- Tijdens die Europese Raad is een 'cascademechanisme' afgesproken voor de financiering van de rentekosten voor NGEU volgens een vaste volgorde. Er is daarbij afgesproken dat, als benchmark, 50% van de kostenoverschrijding via

stap 2 van het zgn. cascademechanisme (herprioriteringen én inzet speciale instrumenten) moet worden gefinancierd.

- De kostenoverschrijding van de rentekosten voor het coronaherstelfonds NGEU van 2,3 mld. euro wordt met 50% uit stap 2 van het cascademechanisme volledig gedekt door de inzet van het Flexibiliteitsinstrument. Hiermee resteert nog circa 1,2 mld. euro vrij beschikbare ruimte in de speciale instrumenten in 2025.
- Dit beperkt de flexibele ruimte voor onvoorziene omstandigheden en dekking van de rentekosten in 2026 en 2027. De overschrijding van de rentekosten zullen in die jaren naar verwachting aanzienlijk groter zijn.
- Per saldo bevat het akkoord slechts beperkte aanvullende uitgaven. Er zijn verschillende programma's opgehoogd voor in totaal 230,7 mln. Euro. Dit betreft onder andere: Horizon, IBMF (Integrated Border Management Fund)/BMVI (Border Management and Visa Instrument), humanitaire hulp. Dit is grotendeels gedekt uit een meevaller op de landbouwereserve.
- In totaal is het akkoord 24,7 mln. euro hoger dan het aangepaste Commissievoorstel.
- Met het oog op het zgn. RESTORE-voorstel (aanpassingen van bestaande verordeningen op gebied van cohesie t.b.v. ondersteuning aan lidstaten na recente natuurrampen) is het betalingenniveau met 3 mld. euro verhoogd. De middelen zijn in een reserve geplaatst in afwachting van de uitkomsten van de onderhandelingen over het voorstel.
- De marge waarmee in de Nederlandse raming rekening wordt gehouden is hierdoor kleiner geworden. Dit betekent mogelijk dat de raming van de Nederlandse afdrachten voor 2025 in de loop van het jaar naar boven bijgesteld moet worden.

Nacalculatie

- Jaarlijks worden de realisaties voor de bni-afdracht vastgesteld in het zogenoemde bni-comité van Eurostat (CBS neemt deel). Op basis hiervan worden de bijdragen van de lidstaten met terugwerkende kracht verrekend.
- Naast deze jaarlijkse cyclus is ook sprake van een uitgebreidere vijfjaarlijkse verificatiecyclus, die dit jaar eindigt. Daartoe heeft het CBS afgelopen juni de bijstelling van het Nederlands bni tot en met 2022 gepubliceerd en de eerste realisaties voor 2023, de zogeheten revisie van de nationale rekeningen (bronnenrevisie). Ook andere lidstaten hebben dergelijke revisies van de bni-cijfers gedaan.
- De Commissie publiceert de definitieve cijfers begin 2025. Wij zullen de Kamer daarna informeren over de definitieve nacalculatie en de budgettaire gevolgen.
- De verwachte economische prestaties van Nederland lijken te zijn onderschat; het bni is over de jaren 2018-2022 met ca. 2% naar boven bijgesteld. Dit is relatief meer ten opzichte van andere lidstaten. Dit betekent dat het bni-aandeel van Nederland stijgt ten opzichte van de totale EU. Dit leidt naar verwachting tot een eenmalige extra afdracht voor Nederland.
- Als het Nederlandse bni relatief stijgt ten opzichte van de andere lidstaten zal dat ook in toekomstige jaren leiden tot hogere afdrachten.
- De precieze omvang van de nacalculatie is afhankelijk van de definitieve cijfers over van alle grondslagen (ook de btw- en plastic-grondslagen) en de cijfers van andere lidstaten.
- Jaarlijkse nacalculaties kunnen zowel een mee- als tegenvaller betreffen. In 2023 was sprake van een tegenvaller van 260 miljoen euro. In 2022 was juist sprake van een meevaller van 556 miljoen euro.

Communicatie

Directie Communicatie bereidt in overleg met de Generale Thesaurie spreeklijnen en QA's over de nacalculatie voor. Voor het onthouden van stemming over de Europese jaarbegroting 2025 zijn al spreeklijnen en QA's opgesteld.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.